

College van burgemeester en wethouders
Gemeente Steenwijkerland
Postbus 162
8330 AD Steenwijk

26 maart 2018

Herijking Armoede- en Minimabeleid gemeente Steenwijkerland 2018-2021

Geacht college,

In de vergadering van 19 maart 2018 heeft de Adviesraad Sociaal Domein Steenwijkerland het rapport ' Herijking Armoede- en Minimabeleid gemeente Steenwijkerland 2018-2021' besproken.

Het motto van het rapport is 'Gewoon doen wat nodig is om mensen in hun kracht te zetten'.

Dit past in de het werken met de omgekeerde toets.

Deze wijze van denken kan de Adviesraad volledig onderschrijven.

1. In de inleiding van het rapport wordt gesteld dat het huidige minimabeleid stamt uit 2008.

In de nota 'Iedereen aan boord' is al gesteld dat werk het beste perspectief op het verkrijgen van zelfredzaamheid biedt en dat voorkomen moet worden dat de armoedeval een belemmering vormt voor arbeidsre-integratie.

Ook wordt gewezen op het feit dat bestrijden van armoede vooral op landelijk niveau bepaald wordt. Op gemeentelijk niveau zijn aanvullende regelingen mogelijk maar er wordt gewezen op de beperkingen die daarvoor gelden. Door het sociaal domein breder te definiëren en te benoemen dat een beperking om mee te doen in de samenleving ook van financiële aard kan zijn worden diverse vormen van ondersteuning mogelijk.

De doelstelling dat alle inwoners van Steenwijkerland kunnen deelnemen aan het sociale, maatschappelijke en economische verkeer is leidend. De begrippen zelfredzaamheid en samenredzaamheid zijn daarbij uitgangspunten. De gemeente zorgt voor een vangnet indien de zelf en samenredzaamheid te kort schiet. Dat daarbij in eerste instantie wordt ingezet op het vergroten van de vaardigheden om mee te kunnen doen vindt de Adviesraad een goede zaak.

Pas wanneer het vergroten van de vaardigheden niet slaagt moeten de vangnetvoorzieningen permanent worden ingezet.

De integrale aanpak binnen het sociaal domein moet het mogelijk maken sterker in te zetten op preventie.

2. In de beschrijving van het proces van herijking wordt aangegeven hoe de gemeenteraad betrokken is geweest bij de ontwikkeling. De door onderzoeksbureau Kwiz opgestelde Armoedemonitor 2016 en de Inkomens Effect Rapportage 2017 zijn daarbij van groot belang geweest.

De methodiek van de omgekeerde toets wordt hier geïntroduceerd.

De Adviesraad is verheugd te lezen dat er met deze methode wordt uitgegaan van een aantal waarden waar al langer voor gepleit is, namelijk vertrouwen , lef, eigen verantwoordelijkheid bij de medewerkers en ontwikkeling.

Het is goed dat benoemd wordt dat de gemeenteraad moet accepteren dat niet alles meetbaar is en dat het verhaal achter de cijfers zeker zo belangrijk is.

Bij het onderwerp 'Mobility Mentoring' wordt beschreven dat armoede en schulden letterlijk effect hebben op het brein en daarmee op het handelen van mensen. Gesteld wordt dat er meer maatwerk geboden moet worden waarbij rekening gehouden wordt met de onvermijdelijke processen die geldstress veroorzaken. Het is goed dat hier aandacht voor wordt gevraagd.

De Adviesraad is content met het voorstel om te onderzoeken of de methode van Mobility Mentoring toe te passen is.

3. Armoedemonitor 2016 en Inkomens effect rapportage.

Hier merkt de Adviesraad op dat een vergelijking met landelijke cijfers een verkeerd beeld geeft.

Een vergelijking met ons omringende gemeenten was van meer waarde geweest.

De grote steden hebben grote invloed op de landelijke cijfers. De nu getoonde cijfers geven, mogelijk, een te rooskleurig beeld voor Steenwijkerland.

De verschijnsel van de armoedeval wordt in de bijlage 1 inzichtelijk gemaakt.

4 Maatwerk

De Adviesraad is voorstander van meer maatwerk in het sociaal domein.

Het is dan ook een goed voorstel om ook naar het besteedbaar inkomen te kijken en daarmee de toegang tot de bijzondere bijstand en minimaregelingen mogelijk te maken voor mensen in de schuldhelpverlening.

Ook het voorstel om draagkrachtregels volgens een staffelmethode toe te passen kan op instemming van de Adviesraad rekenen.

Het voorstel om de armoedeval tegen te gaan door voor gehuwden met ten laste komende kinderen de inkomensgrens voor de bijzondere bijstand en minimaregelingen vast te stellen op 130% van het wettelijk sociaal minimum ondervindt waardering bij de Adviesraad.

5. Regeling chronisch zieken.

Het continueren van de Regeling Chronisch Zieken is een goed voorstel.

De Adviesraad pleit wel voor een onderzoek naar de mogelijkheid om eerder tot uitbetaling van het betaalde eigen risico over te kunnen gaan.

Ook de mogelijkheid om het eigen risico in de collectieve zorgverzekering op te nemen tegen een geringe premie kan worden onderzocht.

6. Kinderen

De voorstellen die in dit hoofdstuk worden gedaan kunnen op instemming van de Adviesraad rekenen waarbij een duidelijke voorkeur uitgesproken wordt voor het bundelen van alle kindregelingen bij één partij.

Het is hier van belang dat het begrip 'gezin' duidelijk moet zijn gedefinieerd.

Bij voorbeeld betreffende de situatie van uithuisgeplaatste kinderen; geldt dan het inkomen van het oorspronkelijke gezin of van het gezin waar het kind verblijft ?

Het voorstel vanuit RSG Tromp Meesters dient gehonoreerd te worden.

7 Preventie

Het verschijnsel dat ondanks de verbetering van de economie het aantal mensen dat in armoede leeft niet evenredig afneemt geeft aan dat armoede een hardnekkig probleem is.

Inzetten op preventie en beheersing van de problematiek is van groot belang.

Bij het benoemen van de schuldensituaties worden de Nederlandse cijfers gebruikt om de situatie in Steenwijkerland in te schatten. Wij hebben eerder aangegeven dat dit geen betrouwbare gegevens oplevert.

Omdat, terecht, gesteld wordt dat de (rijks)overheid de grootste schuldeiser is ligt er ook een taak voor de gemeente om via de VNG invloed uit te oefenen op de landelijke overheid aandacht te vragen voor dit fenomeen.

Het plan van aanpak preventie van schulden beschrijft hoe ingezet wordt het vroegtijdig signaleren en handelen om te voorkomen dat schulden problematisch worden.

Aan de mogelijkheden van schuldhulpverlening en het noodfonds via Stichting Diaconaal Platform zal verder bekendheid moeten worden gegeven.

8. Financiële paragraaf

Het overzicht van de verwachte uitgaven en de beschikbare bedragen laat een structureel tekort zien van € 354.000. Een dergelijk groot bedrag is niet terug te dringen door alleen de kosten van beschermingsbewind terug te brengen. Wellicht moet het college overwegen de begroting aan te passen. Verder zou het gewenst zijn dat inzichtelijk wordt gemaakt welk bedrag gemoeid is met beleid als zodanig (dus wat komt rechtstreeks ten goede aan de burgers) en wat de uitvoeringskosten (apparaatskosten) zijn.

Samenvattend

De Adviesraad heeft waardering voor het pleidooi om regelingen voor gezinnen met kinderen op te schroeven naar 130%. Ook het plan om uit te gaan van het besteedbaar inkomen kan op instemming rekenen. Het inzetten op preventie en educatie is van groot belang. Het voorstel om in te stemmen met het onderzoek naar Mobility Mentoring krijgt onze steun.

Een structurele overschrijding van een begroting is niet gewenst. De ambitie van het plan rechtvaardigt een verhoging van het begrote bedrag. Het is de Adviesraad dan ook niet duidelijk waarom er voor de periode 2018-2021 jaarlijks € 416.000 minder begroot is dan voor 2017.

Het voorstel om te gaan werken met de omgekeerde toets krijgt ook de steun van de Adviesraad. Het is daarbij wel van groot belang dat deze wijze van werken de gelegenheid krijgt tot ontwikkeling te komen. De Adviesraad adviseert regelmatig te evalueren om, zo nodig, tijdig te kunnen bijsturen.

De Adviesraad wil graag betrokken blijven bij de ontwikkeling van dit beleid en zo zijn kennis en ervaring ten dienste stellen.

Met vriendelijke groet,
namens de Adviesraad Sociaal Domein Steenwijkerland.

